

Jaarverslag 2018

Stichting Casa de la Alegría

1. Inleiding

Stichting Casa de la Alegría, een van huis uit Nederlandse organisatie, werd op 31 januari 2011 een feit. In de Boliviaanse stad Cochabamba spreidde de stichting voor het eerst haar vleugels uit om zich te ontfermen over zowel kinderen als jongeren met een verleden van geweld, misbruik en verwaarlozing. In Cochabamba werd gestart met het bieden van cursussen aan deze kwetsbare doelgroep. Casa de la Alegría streeft ernaar de jeugd te begeleiden naar een zelfredzaam leven waarin ruimte is voor (zelf)liefde: om blij te zijn met zichzelf en met de unieke talenten! De stichting is zelf trotse bezitter van de ANBI-status (algemeen nut beogende instelling).

Casa de la Alegría in de basis

Sinds 2011 werkt Casa de la Alegría samen met lokale Boliviaanse docenten op het gebied van traumaverwerking door middel van cursussen waarin spel en creativiteit het middel is en sociaal emotionele ontwikkeling en traumaverwerking het doel.

Omdat het werken met kwetsbare doelgroepen expertise en continuïteit vraagt, worden alle ervaringen gedocumenteerd. Ook worden de vrijwilligers op basis van strengere criteria geselecteerd. Binnen de organisatie zijn er twee belangrijke boeken, respectievelijk één met doelstellingen en de ander met oefeningen gekoppeld aan deze doelen die horen bij de cursussen in Cochabamba. Deze materialen fungeren als naslagwerk voor de trainers evenals docenten van Casa de la Alegría. Informatie over de werkwijze, doelgroep, mogelijke trauma's evenals beperkingen en handvatten voor interventie zijn hierin te raadplegen.

Sinds 2011 heeft Casa de la Alegría een lange weg afgelegd met een duidelijke missie, visie en praktische richting. In dit jaarverslag over 2018 wordt een overzicht geboden van de belangrijkste gebeurtenissen van het afgelopen jaar. Tevens wordt er een blik geworpen op de toekomst waarin de plannen voor 2019 worden gepresenteerd.

Globale ontwikkelingen 2018

In het kader van verdieping (een thema dat een aantal jaren geleden is ingezet) hebben trainers en docenten sinds 2018 meer verantwoordelijkheid over hun eigen (leer)proces. Ook Casa de la Alegría-oprichtster Laurie blijft actief haar kennis verrijken en inzichten verversen. In de zomer van 2018 heeft ze de begeleiding van trainer en coach Estrid Riemersma ingeroepen om de kwaliteit van de Casa -en dus tevens van het docententeam niet alleen op peil te houden maar ook meer te kunnen uitwerken in de diepte. De focus ligt op de inhoudelijke aanpak. Daarbij is er binnen deze werkwijze meer aandacht voor communicatie en conflictbeheersing. De kracht van kennisdeling is hierin essentieel: Laurie traint de docenten; de docenten trainen de kinderen en jongeren. Het uitgangspunt is de informatie ook bij de laatstgenoemde groep te laten beklijven zodat zij er in hun eigen vorm iets mee kunnen doen op langere termijn.

De kinderen en jongeren die therapieën en lessen volgen bij Casa de la Alegría kunnen de opgedane vaardigheden inzetten om naast de persoonlijke groei eveneens constructieve lokale veranderingen te bewerkstelligen, hetgeen de duurzame grondslag van onze activiteiten benadrukt. Onderwerpen als pesten en seksueel misbruik komen in een heel ander daglicht te staan; perspectieven van deze jonge mensen verschuiven ten goede. Hiervan plukt niet alleen de eigen generatie de vruchten maar ook de eerdere én de volgende.

Projecten en docenten

Voor kinderen en jongeren in opvanghuizen is in 2017 het “Tía-programma”, vervangende moeders die de jongeren in opvanghuizen begeleiden, van start gegaan. Dit project is ook in 2018 voortgezet. In het kader van diepgang zijn de trainingen van deze ‘tía’s’ intensief. De praktijk wijst hierdoor echter steeds beter uit hoe zij het vertrouwen van getraumatiseerde kinderen en jongeren kunnen (her)winnen.

Sinds afgelopen jaar wordt er nog inhoudelijker gewerkt aan het andere project van de stichting dat zich richt op de doelgroep van meisjes en kinderen in het algemeen die slachtoffer zijn van seksverhandeling (mensenhandel). Er wordt de diepte ingegaan om deze kwetsbare en getraumatiseerde kinderen en jongeren weer op weg te helpen. Aan het team zijn drie nieuwe docenten toegevoegd: Sonia Munguia, Leydy Ayaviri Jallaza en Guelly Quiñones. Zij begeleiden de kinderen en jongeren. Casa de la Alegría werkt multidisciplinair, hetgeen ook wordt weerspiegeld in deze drie nieuwe docenten: twee van hen zijn psycholoog en één van hen is maatschappelijk werker.

Het werven en selecteren van nieuwe medewerkers behelst een lang en complex proces aangezien de kwaliteit van de therapieën dient te worden gegarandeerd, evenals de continuïteit van het team. Nieuwe trainers en docenten zijn een investering voor de organisatie. De entreevoorwaarden om intern bij Casa de la Alegría te werken zijn aangescherpt. Er wordt onder andere geselecteerd op de bereidheid tot leren, het in staat zijn om ook het eigen persoonlijke proces aan te gaan en de potentie om vorderingen te maken en te blijven groeien.

Fondsenwerving en externe communicatie

Casa de la Alegría is een stichting die naast talentontwikkeling van kwetsbare kinderen en jongeren zichzelf blijft uitdagen ‘for the better’. Om de huidige en toekomstige projecten van de stichting te kunnen blijven uitvoeren en verder te ontwikkelen, eveneens de diepte in, is in 2016 de stap naar meer financiële onafhankelijkheid gezet met talenschool Juntucha. Sinds 2017 is er nog een extra inkomensbron aan toegevoegd: stage-/vrijwilligersbemiddelingsorganisatie Beyond South America (BSA). De inkomsten die beide dochterorganisaties opbrengen, komen rechtstreeks ten goede van Casa de la Alegría. Het non-profitkarakter van de stichting blijft dus gewaarborgd. In 2018 zijn ook de marketingactiviteiten: het gebruik van social media voor de stichting en haar dochterondernemingen en (andere) promotie-uitingen verder uitgewerkt. Momenteel worden er voor BSA diverse blogs geschreven en ook thema’s als netwerken via social media (bijvoorbeeld middels LinkedIn) en ledenwerving worden actiever ingezet om Casa de la Alegría van meer financiële middelen te kunnen voorzien. Zo haalden we in 10 dagen tijd € 800,- onder particulieren op met een speciale kerstactie. In 2018 is tevens de eerste editie van de e-mailnieuwsbrief voor de ‘amigos’ (donateurs) uitgebracht om hen te betrekken bij de ontwikkelingen waar ook zij een groot aandeel in hebben.

2. Stichting Casa de la Alegría

De thuisstad van Casa de la Alegría is Cochabamba, een Boliviaanse stad die zich met ruim 800.000 inwoners één van de grootste steden van Bolivia mag noemen. De stad ligt in het Andesgebergte op zo een 2.500 meter hoogte. Ondanks de mooie ligging van Cochabamba en de prachtige landschappen, is er ook een minder fraaie kant aan de stad. De armoedepercentages zijn hoog en de jeugd krijgt er in hun nog kersverse leven te maken met serieuze onderwerpen als mishandeling en agressie, seksueel misbruik, middelengebruik en algehele verwaarlozing. Deze doelgroep krijgt vaak niet de kans om echt kind te zijn omdat ze al vroeg moeten beginnen met werken om bij te dragen aan het gezinsinkomen. Door deze te snelle start in het volwassenenleven ontbreekt het velen aan sociaal-emotionele basisvaardigheden en een groot deel opvoeding.

Als resultaat van deze combinatie (ontwikkelingsachterstand, trauma's en 'kinder-/jeugdarbeid') hebben kinderen dikwijls weinig zelfvertrouwen en ervaren ze problemen met emotieregulatie. Ook in 2018 heeft Casa de la Alegría een helpende hand geboden om deze kwetsbare doelgroep op te vangen en hen te begeleiden naar een betere omgang met hun emoties, zowel ten opzichte van zichzelf als in relatie met leeftijdsgenoten. Zo een 250 kinderen in de leeftijd van 6 tot en met 18 jaar hebben cursussen met therapeutische inslag gevolgd waarin hen werd geleerd om emoties toe te laten en te verwerken, en waarin er werd gewerkt aan de verbetering van het zelfbeeld zodat ze oprecht weer trots op zichzelf durven te zijn!

In latere fases wordt er meer de diepte ingegaan; enerzijds met traumaverwerking (oude pijn detecteren en opruimen) en anderzijds talentontwikkeling (het zinvol invullen van het nieuwe perspectief). In 2018 is er nog meer de nadruk gelegd op de diepgang van therapieën en het contact tussen zowel de docenten en trainers als de kinderen en jongeren. Hiervoor is het essentieel dat ook docenten en trainers zich bijscholen, onder andere door middel van acteurstrainingen en externe coaching.

Ervaring, innovatie en verdieping

In het hulpaanbod maakt Casa de la Alegría gebruik van diverse technieken (multidisciplinair) met speciale aandacht voor creatieve therapie. Hieronder vallen theater-, dans- en handvaardigheidslessen. Duurzaamheid blijft, samen met diepgang, een rode draad in de werkzaamheden van de stichting. De kinderen en jongeren leren vaardigheden die van blijvend nut zijn voor zichzelf en hun omgeving. Daarnaast is samenwerking met lokale organisaties ook van groot belang om sociaal-maatschappelijke zelfredzaamheid te stimuleren en in stand te houden. Deze lokale organisaties bieden de kinderen essentiële praktische (basis)hulp zoals opvang, scholing en voedsel. Casa de la Alegría vult deze basis aan met 'tweedelijns' psychologische hulpverlening die aandacht heeft voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen.

In 2018 is het "Tía-programma" (vrouwelijke begeleiders in opvanghuizen) voortgezet. Het project voor kinderen en jongeren die zijn verhandeld voor seksdoeleinden (slachtoffers van seksverhandeling) wordt dit geconsolideerd op twee locaties om deze specifieke en kwetsbare doelgroep psychische hulp evenals handvatten te bieden.

Casa de la Alegría heeft in 2018 een stevigere koers in de diepte gezet. Kwaliteit en continuïteit dienen te worden behouden om tegelijkertijd naar een hoger niveau te kunnen worden getild. Dit kan alleen met een kundig, samenhangend en harmonieus team. Casa de la Alegría heeft dan ook de selectiecriteria voor het aannemen van nieuwe medewerkers aangescherpt. De drie docenten die in

2018 zijn toegetreten tot het Casa de la Alegría-team voldoen allemaal aan deze strengere voorwaarden.

De reeds aanwezige teamleden blijven zich ook actief inzetten voor verdieping en verbetering. De nadruk ligt meer dan ooit op verantwoordelijkheid over het eigen proces. Docenten hebben een toegenomen zeggenschap over de invulling van de lessen. Communicatie en conflictbeheersing vormen belangrijke elementen die zowel door de docenten en trainers onderling worden doorgegeven, als ook naar de kinderen en jongeren toe worden uitgedragen.

3. Visie

Casa de la Alegría heeft twee fundamentele pijlers in haar werkwijze: lokaal en duurzaam. De praktijk is gestoeld op deze basisprincipes: vanuit *lokale* behoeften wordt er 'tweedelijns' (psychologische) hulp aangeboden in samenwerking met *lokale* instanties die op hun beurt de basishulp (voedsel, huisvesting en onderwijs) regelen. Communicatie is belangrijk in onze samenwerking met deze organisaties. Daarnaast wordt er ook naar de jongeren zelf geluisterd: waar hebben zij behoefte aan? Gebruikmakend van Europese inzichten en technieken ontleend uit de creatieve therapie, worden de therapieën aangepast aan de Boliviaanse realiteit. Zodoende biedt Casa de la Alegría gespecialiseerde therapieën die van lokale én duurzame aard zijn.

Doel is om kinderen en jongeren een helpende hand te reiken om hen vervolgens ook weer los te kunnen laten: stevig op eigen benen. Met hun verworven sociaal-emotionele vaardigheden en inzicht in eigen talenten, zullen deze jonge mensen in staat zijn om zowel voor zichzelf te zorgen als voor een (toekomstig) gezin. Casa de la Alegría is dus een duurzame schakel in het geheel: de hulpverlening is zo krachtig en gefundeerd, dat de jongeren ook zelfstandig hier op voort kunnen bouwen en zich blijvend ontwikkelen.

Duurzaamheid en verdieping

Het team van Casa de la Alegría blijft zich eveneens ontwikkelen, zowel in relatie tot het eigen proces als op het gebied van beroepstheorie en -praktijk. Vaktherapeuten uit Nederland worden ingevlogen om bij te dragen aan de verdieping van de reeds aanwezige kennis. De lesstof en programma's worden in samenwerking met lokale instanties en therapeuten vertaald naar de Boliviaanse praktijk. Met het oog op de kwetsbare doelgroep en de continuïteit die voor hen noodzakelijk is, werken deze tijdelijke coaches niet met de kinderen.

In 2018 heeft deze verdieping een bijzonder nadrukkelijke plaats ingenomen in de ontwikkelingscurve van de stichting. Onder begeleiding van trainer en coach Estrid Riemersma zijn er vele nuttige nieuwe inzichten opgedaan die tevens in 2019 een sterke impact zullen hebben op de effectiviteit en daarmee duurzaamheid van de 'tweedelijns' hulpverlening die Casa de la Alegría verzorgt.

In het kader van duurzaamheid is het ook van vitaal belang dat de stichting haar werkzaamheden kan voortzetten als financieel onafhankelijke entiteit. Zodoende is er in 2018 is eveneens de diepte ingegaan met het aanboren van (nieuwe) geldstromen voor Casa de la Alegría, via dochterorganisaties Juntucha (talenschool) en Beyond South America (stage- en vrijwilligersbemiddelingsbureau), maar ook rechtstreeks via social media en het "amigosproject" (donateurs). Ten slotte is de werkwijze van Casa de la Alegría maatschappelijk verantwoord. Docenten en trainers zijn woonachtig in de regio. De docenten die werken met de kinderen en jongeren en de 'tia's' in de opvanghuizen zijn uitsluitend Bolivianen. Zodoende draagt de stichting duurzaam bij aan de werkgelegenheid in Cochabamba en aan de kennisoverdracht in Bolivia onder de Boliviaanse kinderen, jongeren en ouderen.

4. Actie met een missie

Zoals eerder genoemd in hoofdstuk 2, is de missie van Casa de la Alegría om getraumatiseerde kinderen en jongeren een beter zelfbeeld te laten krijgen met oog voor ieders unieke talenten. Om dit doel te bereiken, zet de stichting creatieve therapieën in om kinderen en jongeren ‘spelenderwegwijs’ te maken met emoties (sociaal-emotionele vaardigheden) en praktische situaties. In de sessies worden diverse thema’s aangesneden die van belang zijn voor de doelgroep, bijvoorbeeld zelfvertrouwen, communicatie, assertiviteit, gezondheid en het vormen van een eigen identiteit/‘ik’. Aangezien er heel gevoelige onderwerpen en trauma’s aan bod komen, zoals seksueel misbruik en alcoholmisbruik die langdurige behandeling vereisen, is het belangrijk dat er vertrouwen is binnen de groep en de continuïteit van het docententeam in stand wordt gehouden.

Uit vicieuze cirkels kunnen stappen

De ontwikkelingen van het afgelopen jaar zijn in een continue lijn voortgezet. In 2018 werden er wederom op diverse locaties emotieregulatietherapie en sociale vaardigheidstrainingen aangeboden. Ook de onderdelen “omgaan met agressie” en “omgaan met seksueel misbruik” hebben in 2018 een vervolg gekregen. De kinderen en jongeren in deze groepen hebben grote stappen gezet in hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Omdat veel jonge mensen te maken hebben (gehad) met zware onderwerpen als agressie, seksueel misbruik en middelengebruik zoals drugs en alcohol, hebben ze niet geleerd hoe ze emoties op een constructieve manier kunnen uiten. Bij Casa de la Alegría leren deze kinderen en jongeren niet alleen zichzelf en hun emoties te uiten middels creatieve therapie, maar ook raken ze gewend aan samenwerking en het grotere maatschappelijke belang daarvan. Van en samen met anderen kan veel meer geleerd worden, bijvoorbeeld om ideeën te communiceren; de beurt af te wachten/te luisteren; hulp te vragen, ontvangen of juist te geven; complimenten ontvangen of uiten; conflictbeheersing evenals -oplossing; en omgaan met feedback. In het groepsproces neemt het vertrouwen geleidelijk aan toe dankzij de balans van geven-nemen, maar vooral door het te delen! Gezien de achtergrond van de kinderen, zijn vertrouwen hebben en emoties uiten belangrijke thema’s waar veel tijd en zorg in wordt geïnvesteerd. Dit is erg belangrijk omdat de kinderen in een later stadium met diepgaandere thematieken van traumaverwerking en talentontwikkeling aan de slag gaan.

Twee doorlopende doelstellingen in de stap naar zelfredzaamheid van de kinderen is bewustwording en (zelf)vertrouwen, zowel met betrekking tot henzelf als in verhouding tot de ander. De term “bewustwording” houdt in dat het kind zichzelf en de ander in de context kan plaatsen, zodoende emoties (h)erkent en hierop inspeelt. Het kind geeft zowel eigen fysieke als psychische grenzen aan en respecteert die van anderen. Deze vorm van bewustwording leidt tot meer zelfvertrouwen, hetgeen inhoudt dat het kind voldoende op zichzelf kan staan om zelfstandig beslissingen te nemen en initiatief te tonen. Beide doelstellingen hebben als eindpunt zelfredzaamheid: daar waar Casa de la Alegría de jongeren weer loslaat op hun weg richting een duurzaam leven!

De jongeren en kinderen in de groepen maken met deze grondige aanpak kleine stapjes vooruit naar een duurzame, grootse toekomst.

Plan de campagne

Sinds vorig jaar is er op twee locaties gestart met kinderen die het slachtoffer zijn van seksverhandeling: ze werden bijvoorbeeld door hun ouders verkocht om te werken in bordelen. Net als andere getraumatiseerde kinderen met een pijnlijk verleden, heeft ook deze doelgroep baat bij een aanpak die diepgang heeft en tot in de kern komt. Casa de la Alegría ondersteunt de kinderen en jongeren door hen te leren grenzen aan te geven alsook om te gaan met agressie. Bij meisjes is meestal

een vorm van weerbaarheidstraining geschikt terwijl jongens vaker gebaat zijn bij agressiebeheersing. Tevens is er aandacht voor de diversiteit in cognitieve capaciteit.

Naast de expertise in het vakgebied van creatieve therapie, is het eveneens van groot belang dat de docenten en trainers stevig in hun schoenen staan en ook verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen groeiproces. Leren is namelijk wederkerig en dynamisch oftewel een wisselwerking van kennisoverdracht; elkaar spiegelen. In 2018 zijn de criteria voor de werving van docenten en trainers verscherpt om nog meer diepgang en daarmee kwaliteit te creëren. In het team van Casa de la Alegría is de wil om te leren en zelf de verandering te zijn een gedeelde drijfveer die ook de kinderen en jongeren impliciet hetzij expliciet motiveert om hun veerkracht te (her)vinden. In 2018 zijn er drie nieuwe docenten bij het team gevoegd: twee psychologen en één maatschappelijk werker. Doordat het team multidisciplinair is, kunnen diverse thema's, zoals trauma, sociaal-emotionele vaardigheden en talentontwikkeling worden belicht vanuit ieders specialisme. Op deze wijze verleent Casa de la Alegría met de blik op de toekomst duurzame hulp door een multiprobleemaanpak te hanteren die in overeenstemming is met de behoeften van de Boliviaanse jeugd.

Oud probleem, nieuwe aanpak: seksueel misbruik

Zoals hierboven is genoemd, is Casa de la Alegría op de twee in 2017 gestarte nieuwe locaties, in 2018 verder de diepte ingegaan met kinderen die een verleden van seksverhandeling hebben beleefd. Het gaat in deze context specifiek om jonge mensen die verhandeld zijn voor seksuele praktijken. Het programma voor deze kinderen is toegespitst op hun trauma's en problemen in de sociaal-emotionele omgang met zichzelf en met anderen.

Het thema "seksueel misbruik" is helaas niet nieuw. Samen met huiselijk geweld vormt het één van de twee grootste maatschappelijke problemen in Bolivia. Er zijn vele kinderen, meisjes én jongens, die het slachtoffer zijn van seksueel overschrijdend gedrag dat zich (uiteindelijk) openbaart in misbruik. Het is een schrijnend gegeven dat zowel huiselijk geweld als seksueel misbruik "genormaliseerd" zijn tot onderdeel van het alledaagse leven.

In 2014 al ontwikkelde Casa de la Alegría een programma in het omgaan met en verwerken van seksueel misbruik. Meisjes zijn soms volledig het contact met hun eigen lichaam en grenzen kwijtgeraakt. Seks heeft dan nog maar weinig met liefde te maken, integendeel: seks wordt geassocieerd met geweld en agressie. Deze misbruikte meisjes krijgen vaak al op jonge leeftijd kinderen. Als er niets aan hun trauma's en leefomstandigheden wordt gedaan, is de kans groot dat ook hun nageslacht op één of andere wijze te maken zal krijgen met seksueel misbruik. Maar ook jongens kunnen slachtoffer worden van al dan niet structureel seksueel overschrijdend gedrag. Op hun beurt bestaat de kans dat ze later van rol veranderen: in de misbruiker. Kortom: meiden en jongens die opgroeien in situaties waarin seksueel misbruikt voorkomt, kunnen het als iets normaal gaan beschouwen, waardoor de problemen zullen voortbestaan. Casa de la Alegría doorbreekt op een duurzame, grondige en blijvende manier de cyclus van huiselijk geweld en misbruik.

Sinds eind 2014 wordt het programma aangeboden op verschillende locaties waaronder een opvanghuis voor jongens die uit huis zijn geplaatst vanwege seksueel misbruik en een tehuis voor meisjes die uit de menshandel zijn gered. Het is schrikbarend hoe hoog de percentages seksueel misbruikte kinderen en jongeren zijn. Net als bij de agressie-/emotieregulatietraining, is ook bij deze doelgroep de pijler "bewustwording" van belang op drie niveaus, respectievelijk: algemeen, fysiek, en mentaal. Op de twee nieuwe locaties die zijn gestart in 2017, specifiek voor slachtoffers van seksverhandeling, duurt het opbouwen van (lichaams)bewustwording en een vertrouwensband lang. Er is veel geduld, liefde en tijd voor nodig om met hen de diepte in te kunnen gaan en waar nodig en veilig over de traumatische gebeurtenissen te kunnen praten.

De methode die Casa de la Alegría heeft ontwikkeld, boekt goede resultaten. Alhoewel het voor de kinderen en jongeren geen lineair proces is maar eerder een golfbeweging met lichtpuntjes en af en schaduwzijden, zijn de uitkomsten op lange termijn gunstig. In 2018 is nog meer aandacht gegeven aan kwaliteitsverbetering van de projecten, het algehele vakgebied van creatieve therapie en qua kennis van de (lokale) docenten en trainers.

Interne bijscholing van buitenaf bekeken

Sinds alweer vijf jaar wordt er in Cochabamba gewerkt met Nederlandse vaktherapeuten. Creatieve therapie is een nieuw en nog vrij onbekend vakgebied in Bolivia. Deze methode sluit echter goed aan bij de sociaal-emotionele problematieken waarmee veel kinderen en jongeren te maken hebben. Wanneer iemand de emoties niet herkent en deze zodoende niet onder directe woorden kan brengen, is creatieve expressie een adequaat alternatief. Met behulp van drama (theater/rollenspellen), muziek of handvaardigheid (teken en schilderen) leren de kinderen bij hun rauwe, ongefilterde emoties te komen en deze aan te voelen. Pas als emoties herkend worden, kunnen ze worden uitgenodigd om aan te werken. Zonder eerst lange en diepgaande gesprekken te voeren, worden met behulp van deze therapie de eerste stappen gezet van traumaverwerking en sociaal-emotionele ontwikkeling!

Aangezien Casa de la Alegría een organisatie is met een helder maatschappelijk oogmerk, worden lokale Boliviaanse trainers en docenten geschoold en gecoacht door een Nederlandse vaktherapeut en trainer/coach. De reeds aanwezige lokale trainers en docenten leren tijdens de coachingsdagen vernieuwende inzichten, methoden en technieken afkomstig uit de creatieve therapie. Daarnaast staat hen een menselijke vraagbaak ter beschikking met antwoorden over diagnostiek. Op deze wijze groeit ook de werkgelegenheid onder de lokale bevolking, worden de programma's van Casa de la Alegría aangepast op de Boliviaanse realiteit en cultuur en wordt de continuïteit in het team veilig gesteld, hetgeen gunstig is voor het opbouwen van een veilige, stabiele vertrouwensband tussen de kinderen en de docenten. De therapeuten/coaches die een jaar in Cochabamba verblijven om trainingen te geven, werken niet met de kinderen zelf aangezien dat teveel onrust in het proces teweegbrengt. Vanwege de continuïteit maar ook met het oog op de waarde die wordt gehecht aan verdieping en ontwikkeling, de frisse wind door Cochabamba, wordt er alleen samengewerkt met mensen die bereid zijn minimaal vijf maanden zich te verbinden aan Casa de la Alegría. Na terugkomst in Nederland blijven vele vrijwilligers duurzaam actief in het bestuur en delen ze zodoende hun praktijkkennis in beleidsvraagstukken, programma-ontwikkeling en organisatiestructuur.

5. Bestuur

Het bestuur van Casa de la Alegría bestaat uit vier leden:

- Carolene Pessies, voorzitter
- Sabine Seijerlin, secretaris en inhoudelijk bestuurslid
- Kaatje Floren, inhoudelijk bestuurslid
- Karlijn Lessmann, adviseur/inhoudelijk bestuurslid

Voorzitter Carolene Pessies studeerde creatieve therapie (specialisme muziek) aan de Hogeschool Zuyd in Heerlen. Tijdens haar studie, gedurende de stage in een jeugdgevangenis, deed ze al ervaring op met getraumatiseerde kinderen en jongeren met gedrags- en agressiestoornissen. Carolene studeerde in 2013 af als muziektherapeut. Hierna werkte ze op een school voor speciaal onderwijs aan dove en doofstomme kinderen in de leeftijd van 6 tot 8 jaar. Sinds 2015 is Carolene deel van het Casa de la Alegría-team. In Bolivia begon ze haar werkzaamheden: ze werd ingewerkt door vaktherapeut Karlijn Lessman. Ook een deel van 2016 verbleef Carolene in Cochabamba, om daar de docenten in hun werk te ondersteunen.

Secretaris Sabine Seijerlin is vaktherapeut (specialisme dans). In 2013 heeft ze een aantal maanden in Cochabamba doorgebracht om haar ervaring en kennis te delen met Casa de la Alegría. Sabine is gediplomeerd Rots & Water-trainer, een methode die ook door de stichting wordt toegepast. Na haar terugkomst in Nederland is Sabine zich blijven inzetten voor Casa de la Alegría, in de positie van secretaris en (momenteel) als inhoudelijk bestuurslid. Samen met collega's Kaatje Floren en Karlijn Lessmann monitort ze de implementatie van diverse programma's. Sabine en Kaatje zorgen voor zowel de continuïteit als voor de informatiedocumentatie omtrent de behandeltrajecten van Casa de la Alegría. Daarnaast fungeren ze als vraagbaak: ze geven advies en ze bereiden nieuwe vrijwilligers al in Nederland voor op de Boliviaanse realiteit.

Inhoudelijk bestuurslid Kaatje Floren is vaktherapeut (specialisme theater) en gediplomeerd Rots & Water-trainer. Met haar komst in 2013 behoort zij tot de eerste lichter vrijwilligers in Cochabamba. In de drie maanden van haar verblijf in Bolivia maakte ze een start met de toepassing van het Rots & Water-programma. Ook na terugkomst in Nederland is ze voor de stichting actief gebleven: begin 2014 is ze tegelijk met Sabine Seijerlin toegetreten tot het bestuur.

Inhoudelijk bestuurslid en adviseur Karlijn Lessmann heeft sinds 2013 meerdere periodes bij Casa de la Alegría in Bolivia gewerkt als vaktherapeut en is sinds 2018 in het bestuur toegetreten. Tijdens het trainen van de docenten, het observeren van de lessen en het coördineren van het werk in Cochabamba, heeft ze haar hart verloren aan de stichting. Inmiddels helpt ze de stichting als adviseur/inhoudelijk bestuurslid creatieve therapie. "Wat vooral heel gaaf is om te zien, is hoe de kids gegroeid zijn. Wat ben ik trots op het werk dat we doen!"

6. Functies: verdeling van taken en verantwoordelijkheden

Naast het bestuur van de stichting zijn er verschillende uitvoerende functies. De functionarissen leggen op regelmatige basis verantwoording af aan het bestuur.

Uitvoerende functies Bolivia

Dagelijks bestuur: Laurie IJzerman

Trainer:

Laurie IJzerman

Coach:

Estrid Riemersma (juli 2018)

Coördinatoren:

Laurie IJzerman

Miranda Knoeff

Docenten:

Walter Daniel Casazola Dávila

Leydy Ayaviri Jallaza

Sonia Munguia

Guelly Quiñones

Uitvoerende functies Nederland

Coördinator:

Anne van der Velde

Saar Ariel neemt in augustus 2018 tijdelijk de coördinatorrol van Anne van der Velde over vanwege zwangerschapsverlof.

Penningmeester: Soersatie Devie (Sita) Bhagwandin

Vaktherapeuten:

Carolene Pessies

Karlijn Lessmann

Loulou Baudoin

Sabine Seijerlin

Coach:

Estrid Riemersma

Redacteurs:

Carolien Jonker

Hilde Kema

Kim de Oude

Laurie IJzerman
Marthe Veger
Ton van den Born

Websites en webmail:

Carolien Jonker
Caroline Gevaert
Cédric Bulteel
Kim de Oude
Miranda Knoeff

Webshop:

Lajla Kleine
Rob Rompa

Fondsen:

Hilde Kema
Miranda Knoeff
Sabine Seijerlin

Promotie stichting (en *Juntucha* en *Beyond South America*):

Elsewetske Biever
Miranda Knoeff
Saar Ariel
Sanne Rooijakkers

Montage/filmpjes:

Sarai Rey

Vertalers:

Anne van der Velde, Angela Andrea Salinas, Areli Lizbeth Nuñez, Berta Garcia-Landa, Carmen Monterroso Rivas, Carolene Pessies, Cédric Bulteel, Frances Morris, Héctor Cruz Rico, Joaquin Morando-Zamba, Jolijn Hooghwinkel, Joris Vermeulen, Katharina Kurssele, Marthe Veger, Montserrat Origel Moreno, Nanette Balkema, Sami Cameron Donoghue, Sasha Ayoub, Sharmaine Shayeeda Bartelen, Stevia Larissa Jamen.

De functies in Nederland zijn op vrijwillige basis en dienen voornamelijk als ondersteuning van de uitvoering in Bolivia en bij het werven van de hiervoor benodigde fondsen. De werkzaamheden worden gebaseerd op het jaarlijks door het bestuur goedgekeurde Plan van Aanpak, waarin afspraken zijn opgenomen over planning, bereik, resultaten, budget en evaluatie. De vrijwilligers komen een aantal keer per jaar bijeen en leggen regelmatig verantwoording af aan de coördinatoren. Ook is er veel en goed onderling contact.

7. Interne ontwikkeling 2018

2018 stond in het teken van meer diepgang in de lessen en een betere communicatie, ook binnen het Casa de la Alegría-team. Alhoewel Alejandro Marañón en Marina Cabrera de stichting hebben verlaten, werden er drie nieuwe docenten verwelkomd: Sonia Munguia, Leydy Ayaviri Jallaza en Guelly Quiñones; twee psychologen en een maatschappelijk werker. Zij versterken het team met hun kennis en dragen eveneens bij aan de diepgang. Tijdens het selectieproces van nieuwe docenten wordt vanaf dit jaar extra gekeken naar de groeipotentie van nieuwe teamleden. Juist vanwege de doelstellingen van verdieping en verduurzaming, is het belangrijk dat toekomstige docenten bereid zijn om zichzelf te blijven ontwikkelen en ook eigen uitdagingen durven aan te gaan. De diepgang die in het team wordt bereikt en de ervaringen die worden opgedaan, hebben rechtstreeks een gunstige uitwerking op bijvoorbeeld de programma's en de lesinhoud.

Scholing voor docenten en trainers

Om meer diepgang te kunnen realiseren, is het van wezenlijk belang dat docenten en trainers (bij)scholing krijgen zodat het hogere uitwerkingsniveau kan worden behaald. De visie van coach en trainer Estrid Riemersma heeft Laurie IJzerman nieuwe inzichten gegeven, ook de diepte in. Gedurende de vijf weken die Estrid bij Casa de la Alegría in Cochabamba aanwezig was, zijn er vele veranderingen in gang gezet die een duurzaam effect zullen hebben vanwege de diepere lagen die met deze nieuwe instrumenten bereikt kunnen worden. Thema's waarop onder andere is ingegaan zijn conflictbeheersing en communicatie, onderwerpen die in diverse samenwerkingslagen zeer nuttig en opbouwend zijn. Kennisoverdracht, in het licht van verdieping, is eveneens gestroomlijnd: Laurie draagt haar kennis en vaardigheden over op de lokale docenten en trainers, die deze informatie op hun beurt in eigen vorm gegoten, overbrengen op de kinderen en jongeren met wie ze werken. Uiteindelijk is iedereen een schakel in het leerproces. De afgelopen jaren heeft Laurie bij het geven van de trainingen aan docenten ondersteuning gekregen van vaktherapeut Karlijn Lessman. Samen hebben zij deze modules vormgegeven. Midden 2017 is Laurie zelfstandig hiermee verder gegaan. Vanuit Nederland wordt Laurie ondersteund door de vaktherapeuten en de coach Estrid. In het kader van de gang de diepte in -de inhoudelijke kant van problematieken en traumaverwerking, krijgen de lessen voor de kinderen en de trainingen voor de docenten in toenemende mate een therapeutische inslag.

Creatieve therapie

Alhoewel de stichting geen winstoogmerk heeft en daarentegen trotse drager is van het ANBI-logo, is groei zowel een belangrijk uitgangspunt als een streven. Niet alleen is het van waarde dat de kinderen en jongeren stappen maken in hun ontwikkeling en opbloeien tot unieke, sociaalvaardige, zelfredzame mensen, maar ook als organisatie wil Casa de la Alegría meegroeien met de dynamiek van de samenleving. De verandering van behoeften vraagt om het herzien van bepaalde therapie- en lesstof. De docenten krijgen tweemaal per week een training waarin ze methoden en technieken leren die afkomstig zijn uit het vakgebied van de creatieve therapie. In Bolivia is dit vakgebied nog een 'ondergeschoven kindje'. Onbekend maakt gelukkig niet onbemind in dit geval: de lokale docenten en therapeuten van de stichting zijn leergierig en maken graag kennis met nieuwe hulpvormen. Ook Walter Casazola, inmiddels drie jaar werkzaam bij de stichting, heeft afgelopen jaren diverse wekelijkse trainingen gevolgd om de omgang met kinderen en jongeren die hechtingsproblematiek hebben wat te versoepelen. Net als de verledens van deze jonge mensen zijn de trainingen eveneens erg pittig. Consequent zijn en wederzijds vertrouwen opbouwen zijn hierin constante uitdagingen. Dankzij de

inhoud van de sessies en de diepgang die in 2018 verder is opgezocht, maken zowel docent als kind grote sprongen in persoonlijke ontwikkeling en (zelf)vertrouwen. Op deze wijze kan er binnen de bij- en eigentijdse therapieën een begin worden gemaakt met traumaverwerking (afscheid nemen van het verleden) en talentontwikkeling (het verwelkomen van de toekomst).

Samen individuele processen koesteren

In deze lijn hebben ook de docenten vanaf 2018 nog meer verantwoordelijkheid gekregen voor het eigen proces dat ze doormaken: die zelfredzaamheid en pro-activiteit kunnen ze overbrengen op de kinderen en jongeren met wie ze werken. Therapeutische interventies worden sinds 2018 in hogere mate toegepast als opening naar het geven van meer inhoud aan de lessen.

Met behulp van periodieke acteurstrainingen leren de docenten zich nog beter in te leven in de doelgroep door hen op natuurlijke manier na te doen. Situaties uit lessen worden nagespeeld zodat de docent in een veilige omgeving verschillende interventies kan oefenen. Daarnaast leren de docenten zich goed in te leven in de kinderen en jongeren. Tijdens de lessen, wordt de kinderen en jongeren als het ware een spiegel voorgehouden door middel van bijvoorbeeld interventies. Daarnaast is deze docenten tijdens de acteurstraining ook een handreiking geboden om hen constructievere en concretere feedback te laten geven met betrekking tot de kinderen en jongeren. De ontwikkeling van bijvoorbeeld sociaal-emotionele vaardigheden kan zo sneller worden doorgemaakt, waardoor er eerder aan de onderliggende, diepgaandere problematieken kan worden gewerkt.

Nieuwe therapiegroepen

Casa de la Alegría is in 2018 verder gegaan met de twee nieuwe locaties voor verhandelde en misbruikte kinderen (slachtoffers van seksverhandeling). Deze kinderen zijn vaak door hun ouders verkocht. Walter Casazola, sinds 2016 therapeut bij Casa de la Alegría, heeft zich gespecialiseerd en verdiept in doeltreffende hulpverlening voor jonge meisjes. Met de start van deze specifieke groepen bedoeld voor slachtoffers van seksverhandeling, is nog meer diepgang mogelijk in de behandeling en het bereiken van de gewenste effecten. Creatieve therapie wordt met name ingezet voor het ontwikkelen van sociaal-emotionele vaardigheden en bewustwording van gevoelens en grenzen. Andere hulpvormen zijn specifiek toegespitst op het type trauma en de achterliggende problematieken van de kinderen en jongeren. Bij zowel jongens als meisjes die slachtoffer zijn van seksverhandeling, is vaak een verstoorde relatie met de eigen lichaamsbeleving en heeft seks niets meer te maken met liefde. Onder andere voor deze en andere onderwerpen is er aandacht binnen de nieuwe therapiegroepen.

Financiële zelfredzaamheid

Naast de interne ontwikkelingen in de hulpverlening die Casa de la Alegría biedt, is er in 2018 tevens tijd geïnvesteerd in het bereiken van meer financiële onafhankelijkheid. Talenschool Juntucha is als organisatie verder geprofessionaliseerd en fungeert op dit moment vooral als service van Beyond South America. Bemiddelingsorganisatie Beyond South America (BSA), sinds half 2017 een dochterorganisatie van Casa de la Alegría, heeft eveneens flink gewerkt aan promotie. De website beyondsouthamerica.com is geactualiseerd en daarnaast zijn we actief op Social Media (onder andere Facebook en Instagram). In 2018 zijn we verschillende samenwerkingsverbanden aangegaan met soortgelijke bemiddelingsorganisaties in Zuid-Amerika en tevens met hogescholen en universiteiten in Nederland, met als doel een breder publiek te trekken en op deze manier meer klanten te genereren.

Het is de bedoeling dat in 2019 de lijn van verdieping in diverse lagen wordt doorgezet en uitgevoerd. Door middel van de groeiende financiële zelfredzaamheid en de verdieping van inkomstenbronnen uit

dochterorganisaties Juntucha en Beyond South America, hoopt Casa de la Alegría haar werk voort te kunnen zetten en te stabiliseren. (Zie hierover meer in hoofdstuk 9.)

8. Samenwerking

Casa de la Alegría is, zoals hierboven al uitgebreider beschreven, een organisatie die 'tweedelijns hulp' biedt in de vorm van psychische hulpverlening. De basisbehoeften van de kinderen en jongeren zoals opvang, voedsel en scholing, wordt door de meeste lokale instanties in Bolivia geregeld. Al gelijk na de oprichting van de stichting werd nauw contact onderhouden met deze organisaties. Er bestaan tot op heden diverse samenwerkingsverbanden zodat de kinderen en jongeren een goede basis hebben om voluit aan een stabielere toekomst te werken.

De samenleving is aan veranderingen onderhevig, ook in Bolivia. Casa de la Alegría heeft in de loop van de tijd het samenwerkingsnetwerk uitgebreid. De belangrijkste verbanden, veelal met opvanghuizen (eerstelijns hulpverlening) worden hieronder kort toegelicht.

Casa de la Amistad

Deze organisatie biedt dagopvang aan kinderen die in een gevangenis in de stad woonden. Door een (recente) wetswijziging is het niet meer mogelijk voor kinderen om bij hun ouders te leven die een gevangenisstraf moeten uitzitten. Agressie en huiselijk geweld zijn thema's waar deze kinderen veel mee te maken hebben, deze onderwerpen zijn daarom ook belangrijk in onze lessen. We werken inmiddels al zo'n drie jaar samen met Casa de la Amistad en hebben twee stabiele groepen waarin we goede resultaten met deze kinderen behalen. We zitten in met deze kinderen in de opvolgfase waarin we onder andere werken aan traumaverwerking en talentontwikkeling: vaardigheden waarmee de kinderen echt verder kunnen komen in hun leven.

Villa Esperanza

In 2015 zijn we op de Villa Esperanza-locatie, vergelijkbaar met een SOS-kinderdorp, gestart. In deze 'wijk' staan verschillende huizen waarin per huis zo'n tien kinderen met hun begeleider wonen. De doelgroep bestaat uit kinderen met heftige verledens die voornamelijk problemen hebben met hechting en vertrouwen. Er wordt in Villa Esperanza gewerkt met twee groepen van twaalf kinderen in de leeftijd van 8 tot 10 jaar. De derde groep bestaat uit oudere kinderen en jongeren: zij zijn tussen de 12 en 16 jaar. Er zijn twee docenten die deze groepen begeleiden.

Sipe Sipe

Dit is de naam van een dorp buiten Cochabamba. Casa de la Alegría werkt hier samen met een opvanghuis speciaal voor jongens die uit huis zijn geplaatst na (seksueel) misbruik. Sinds december 2014 bestaat het samenwerkingsverband met de stichting. Er zijn twee groepen voor jonge jongens in de leeftijd van 8-10 jaar. Ook is er een groep voor jongens van tussen de 12 en 14 jaar. Naarmate jongens ouder zijn, worden de problemen waarmee ze kampen complexer. Om deze reden zijn er twee docenten die deze laatstgenoemde groep begeleiden. Binnen de lessen en therapieën die Casa de la Alegría bij Sipe Sipe verzorgt, ligt de basis in het opbouwen van het vertrouwen. Een veilige en stabiele omgeving is hiervoor erg belangrijk. De afgelopen vier jaren heeft de stichting flinke stappen kunnen zetten. Niet alleen het samenwerken onderling is verbeterd, ook kunnen de jongens zich steeds beter concentreren. Hierdoor kan er meer de diepte in worden gegaan.

Cube

Ook is Casa de la Alegría werkzaam in Cube waar kinderen die seksueel misbruikt zijn dagopvang krijgen en hier meestal komen nadat ze weer thuisgeplaatst zijn. De stichting heeft hier twee groepen van twaalf meiden per groep. De groepsleden zijn allemaal in de leeftijd van 7 tot en met 12 jaar oud.

Jireh

Jireh is een christelijke organisatie waar pubers wonen. Deze pubers hebben vooral te maken met hechtingsproblematiek en trauma's omtrent agressie en geweld. Binnen deze groep van tien pubers is er al veel onderling vertrouwen, waardoor er steeds meer mogelijkheden zijn tot diepgang binnen de therapie.

Córazon Alegre

In dit zogenaamde 'safe house' is een afgesloten en beveiligd centrum waar uit de mensenhandel ontsnapte meisjes en jongeren van 12 tot 17 jaar opgevangen worden. De eerste hulp aan deze meiden bestaat uit opvang, kalmeren, leren ontspannen en behandelen van bepaalde lichamelijke en psychische klachten (zoals borderline, depressie, PTSS e.d.). Sinds 2017 bestaat de samenwerking tussen deze locatie en Casa de la Alegría. Voor de veiligheid van deze nog steeds door grote menshandelorganisaties bedreigde, kinderen zijn de namen van de organisaties veranderd.

Libertad y reviver

In 2017 is Casa de la Alegría gestart in dit centrum waar ook eerste opvang en hulp wordt aangeboden evenals de mogelijkheid om er een langere periode te verblijven. In het centrum wonen meisjes en jongeren die na te zijn verhandeld, in de prostitutie beland zijn. Hun leeftijdscategorie is van 6 tot 17 jaar. Hun legale proces afwachtend zijn ze onder basisbehandeling van sociaal werkers, psychologen en ons team. Stichting Casa de la Alegría werkt hier nauw samen met de therapeuten van Libertad y reviver. Maatschappelijk bewustzijn, zelf- en lichaamsbewustzijn en traumaverwerking zijn hier van groot belang omdat deze kinderen vaak niet meer kennen dan hun eigen situatie.

Overige werkverbanden

Ook worden er tía's (opvangmoeders) opgeleid die binnen diverse tehuizen de rol op zich nemen van vervangmoeder. In 2017 is Casa de la Alegría gestart met dit initiatief en inmiddels heeft Laurie IJzerman al verschillende tía's getraind. Omdat deze vrouwen doorgaans te maken hebben met agressieve, getraumatiseerde kinderen en jongeren, zijn trainings- en coachingsessies voor deze tía's erg belangrijk. De stichting leert hen inzicht te krijgen in de kinderen en hun achtergronden/problematiek, hoe de tía's zelf gemotiveerd blijven ondanks het pittige gedrag van de kinderen, manieren om geweldloze communicatie stimuleren en hierin consequent te zijn en hoe ze vertrouwen kunnen krijgen van de kinderen en jongeren. Casa de la Alegría hoopt in nog meer opvanghuizen tía's op te leiden en cursussen te kunnen geven zodat kwetsbare en getraumatiseerde jonge mensen een fijne plek vinden om te aarden en verder te groeien.

9. Juntucha en Beyond South America

De promotiewerkzaamheden voor dochterorganisaties Juntucha en Beyond South America (BSA) hebben ook in 2018 niet stilgestaan. De talenschool Juntucha bestaat alweer geruime tijd en heeft in de afgelopen jaren een steeds grotere naamsbekendheid gekregen. Ook zijn recensies en ervaringsverhalen over Juntucha veelal lovend; taalles in Juntucha is immers als thuiskomen in een knusse doch professionele omgeving: een prettige atmosfeer waarin ruimte is voor een persoonlijk lespakket in het eigen tempo. Hiernaast ligt de focus op het zo snel mogelijk zelfredzaam worden met het Spaans dat je leert zodat de (vrijwilligerswerk)ervaring in Bolivia te zijn, een positievere en constructievere ervaring wordt. Net als de diepgang die van onschatbare waarde is voor de therapieën voor de kinderen en jongeren bij Casa de la Alegría, zo is ook de kwaliteit en lesinhoud van talenschool Juntucha belangrijk. En dat loont! Studenten zijn tevreden, leren zichzelf en anderen beter kennen, worden vertrouwd met een nieuwe taal en cultuur en...ze doen tegelijkertijd iets goeds voor de kinderen en jongeren in Bolivia!

Hetzelfde geldt voor bemiddelingsorganisatie Beyond South America (BSA). Dit onderdeel van Casa de la Alegría richt zich op vrijwilligers en (bijna)afgestudeerden die op zoek zijn naar een uitdagende en passende vrijwilligers- of stageplek in Bolivia of Brazilië, in 2018 uitgebreid naar Ecuador en Guatemala. Deze doelgroep wordt door het team van BSA o.a. begeleid in het vinden van een passende verblijfplaats bij een lokale familie, een vrijwilligerswerkplek of stageplek, een 'citytour' en een 24 uren service voor als er problemen zijn of iemand ziek wordt. Hiernaast is ook coaching en begeleiding tijdens het verblijf in Zuid-Amerika inbegrepen. Ondanks dat BSA nog een vrij jonge inkomstenbron voor Casa de la Alegría is, ontwikkelt de marktpositie zich steeds gunstiger. Ook BSA is het bewijs dat diepgang en persoonlijke aandacht bijdragen aan collectief succes.

Sanne Rooijackers heeft zich vanaf maart 2018 een half jaar aangesloten bij Casa de la Alegría. Sanne heeft zich gefocust op de professionalisering van BSA. Met een vernieuwde website, verdieping in SEO, social media en samenwerkingsverbanden ligt er een stevige basis. Er zijn onder andere samenwerkingsbanden aangegaan met soortgelijke bemiddelingsorganisaties in Ecuador en Guatemala. Ook is er meer contact met hogescholen en universiteiten gelegd om deuren te openen voor de studenten en de net-afgestudeerden. Laat de klanten maar komen!

10. Fondsenwervingsactiviteiten

In Nederland wordt via verschillende kanalen gewerkt aan fondsenwerving. Een deel van ons budget wordt binnengehaald door de private sector en een deel komt via de zakelijke en kerkelijke sectoren. Vanwege de nasleep van de economische crisis is het echter moeilijker geworden om fondsen te werven. Dat is een belangrijk motief om de stichting financieel zelfstandiger te krijgen en zo minder afhankelijk te zijn van fondsen en donaties.

Hier werken we op verschillende manieren aan. Zo is eind 2013 een webshop opgericht waarin we lokale Boliviaanse souvenirartikelen verkopen. Ook talenschool *Juntucha*, bemiddelingsorganisatie *Beyond South America* en de *tia*-training (zie hoofdstuk 8 en 9) dragen bij aan meer financiële onafhankelijkheid.

Via het *Amigoprogramma*, een interne ledenwerving voor Casa de la Alegría waarbij particulieren maandelijks 5 euro storten, hebben wij het afgelopen jaar € 6.000,- opgehaald. Ook zetten we social media in om fondsen onder particuliere donateurs te werven. Wij hebben in december € 1.135,- opgehaald met een speciale kerstactie. Er is en wordt dus hard gewerkt aan het vergaren van meer financiële zelfstandigheid zodat Casa de la Alegría haar hulpverlening aan getraumatiseerde kinderen en jongeren duurzaam kan voortzetten, verbeteren en verdiepen en zich in de toekomst meer op de inhoud in plaats van op het fondsenwerven kan richten.

11. Visie op 2019

Het afgelopen jaar heeft Casa de la Alegría diverse stappen naar diepgang gezet. Ook in 2019 zal dit proces worden vervolgd. Bestaande programma's en groepen zullen in de diepte worden ontwikkeld evenredig met de groei die de kinderen en jongeren doormaken. Eveneens zullen de ondersteunende financiële activiteiten voor de stichting, zoals fondsenwerving in zowel Nederland als Cochabamba en via dochterorganisaties Juntucha en Beyond South America (BSA), verder worden uitgevoerd.

In 2018 was diepgang het sleutelwoord van Casa de la Alegría. En ook komend jaar wordt er op diverse lagen de diepte aangeboord. Casa de la Alegría bouwt op haar medewerkers en hun kennis om zo getraumatiseerde kinderen een goed fundament te geven voor hun verdere zelfredzame levens in een verduurzaamde maatschappij. Therapieën die de stichting de kinderen en jongeren biedt, zijn van langdurige aard en richten zich eerst op de uitingsvormen (sociaal-emotionele vaardigheden) en gaan hierna verder in op onderliggende, diepere zaken (traumaverwerking) en perspectiefverandering (talentontwikkeling).

Lenen, trainen en delen

Richting de diepgang is scholing van docenten en trainers onontbeerlijk. Zij groeien immers met de kinderen en jongeren mee: waar het eerst ging om sociaal-emotionele vaardigheden, gaat het in een later stadium om traumaverwerking en talentontwikkeling. In 2018 gaf coach en trainer Estrid Riemersma een intensieve zomerbijscholing aan Laurie IJzerman, oprichter en tevens hoofdtrainer van het Casa de la Alegría-team. Gedurende het verblijf van Estrid in Cochabamba, heeft Laurie een schat aan nieuwe inzichten opgedaan waardoor de kwetsbare doelgroepen in 2019 nog gericht geholpen kunnen worden.

Diepgang betekent eveneens de middelen die reeds aanwezig optimaal benutten en verder graven ('schatzoeken') naar mogelijkheden. Onderwerpen die Estrid op de agenda heeft gezet zijn conflictbeheersing, communicatie, kennisoverdracht en het vormen van een eigen visie op basis van overgedragen kennis. Zowel binnen het team als naar de kinderen en jongeren toe worden deze verworven inzichten uitgedragen.

In 2019 zal er nieuwe tijd en energie worden geïnvesteerd in het specialiseren van lokale docenten en therapeuten om zodoende nog meer diepgang en verduurzaming tot stand te brengen.

Deze vernieuwde kennis is binnen de bestaande therapieën en groepen vrijwel meteen toepasbaar. De acteurstrainingen geven bijvoorbeeld praktische handvatten om therapeutische interventies te gebruiken -en in te grijpen op het juiste moment. Het gebruik van constructieve feedback zal het leerproces van zowel kind als docent tevens in een stroomversnelling brengen.

Continuïteit en duurzaamheid

Voor de doelgroep van Casa de la Alegría -getraumatiseerde kinderen en jongeren, en voor de progressie die zij in de hulpverlening kunnen maken, is continuïteit heel belangrijk. Bouwen aan vertrouwen vormt een consistente activiteit die veel geduld maar daarbij ook beleid vraagt. Er wordt dan ook, zoals hierboven beschreven, tijd geïnvesteerd in het trainen en bijscholen van het bestaande team. In het kader van deze continuïteit, worden het huidige hulpaanbod en de lopende projecten in 2019 gecontinueerd.

Het tía-project in de opvanghuizen zal eveneens een verdiepend vervolg krijgen. De tía's (vervangmoeders in opvanghuizen) zullen verder worden opgeleid zodat ze nog beter op de behoeften van de kinderen en jongeren kunnen inspelen zonder hierbij eigen grenzen te verliezen.

Met behulp van de opgedane inzichten en technieken is er ook in 2019 verdieping mogelijk in zowel de groepen voor seksueel misbruikte kinderen en jongeren als voor op de twee nieuwe locaties die speciaal bedoeld zijn voor slachtoffers van seksverhandeling. In 2019 gaat Casa de la Alegría naast de sociaal-emotionele vaardigheden en lichaamsbeeld, ook thema's en hulpvormen uitwerken die betrekking hebben op diepgaandere, achterliggende thema's. Kortom: Casa de la Alegría zet zich ook in 2019 duurzaam in voor diepgang en verduurzaming.

12. Financieel jaarverslag

Overzicht van Inkomsten en uitgaven 2018				
Baten	2018		Lasten	2018
Donaties Amigos Nederland	€ 5.103,00		Workshop en lunch kids	€ 8.340,00
Donaties (eenmalig) Nederland	€ 1.700,00			
Donaties fondsen en instellingen	€ 13.890,00		Reis- en verblijfkosten	€ 19.850,00
Donaties niet Nederland	€ 535,00			
Donaties Amigos niet Nederland	€ 792,00		Materiaal	€ 3.340,00
Opbrengst Juntucha	€ 2.780,00		ICT	€ 5.682,00
Opbrengst Beyond South America	€ 3.530,00			
Opbrengst festival en benefieten	€ 2.960,50			
Webshop				
			Marketing/communicatie	€ 8.273,00
			Administratieve kosten	€ 1.360,00
Rente	0,75		Projectmanagement	€ 2.480,00
Totale opbrengsten	€ 31.291,25		Totale kosten	€ 49.325,00
Resultaat 2018	-€ 18.033,75			
Balans Casa de la Alegria per 31 december				
Liquide middelen	2018		2017	
SNS lopende rekening	€ 7.641,09		€ 25.675,60	
SNS spaarrekening	€ 11,53		€ 10,77	
		€ 7.652,62	€ 25.686,37	

Inkomsten

De meeste inkomsten in 2018 komen uit donaties. Het gaat dan om particuliere en institutionele donaties. Het grootste deel van het budget kwam dit jaar van institutionele donaties.

We hebben in 2018 zowel in Nederland, het buitenland als in Bolivia verschillende activiteiten uitgevoerd. Een belangrijk project is het Amigo's project wat in 2017 is opgezet. We vragen aan vijftig particulieren een maandelijkse donatie van vijf euro waarmee een project in Bolivia kan worden gefinancierd. Nadat de eerste vijftig donateurs gevonden waren, zijn we verder gegaan dan 50 en dit bleek een groot succes! We hebben zelfs buiten Nederland steun mogen ontvangen.

In Bolivia zijn we verder gegaan met de ontwikkeling en professionalisering van talenschool Juntucha en bemiddelingsbureau voor vrijwilligerswerk en stages, Beyond South America. Verwacht wordt dat wij in 2019 het dubbele zullen ontvangen vanuit deze organisaties.

Ten slotte, in december 2018 hebben wij een speciale kerstactie uitgevoerd waarmee we een mooi bedrag van € 1.135 hebben opgehaald.

Uitgaven

Casa de la Alegría geeft cursussen op verschillende locaties in Cochabamba aan kansarme kinderen en jongeren. Daar, in Bolivia, werden de meeste uitgaven gedaan.

Er zijn dit jaar wederom materialen aangeschaft. Dit zijn bijvoorbeeld: maskers, poppen, theaterattributen, sportmaterialen, tekenmaterialen en spelletjes. Daarnaast zijn er boeken aangeschaft om verdieping te zoeken in bepaalde thema's, zoals de veranderingen in het lichaam en gedrag tijdens de pubertijd en seksuele voorlichting. De workshopkosten is onze hoogste

uitgavenpost. Onder workshopkosten vallen onder andere de huur van de workshoplocaties, de huur van de trainingslocaties, een workshop van een externe trainer en de reiskosten.

Daarnaast hebben wij dit jaar ons bemiddelingsbureau Beyond South America en onze talenschool Juntucha geprofessionaliseerd. De uitgaven voor de professionalisering zijn geplaatst onder marketing/ communicatie, ICT en administratiekosten.

De kosten die in Nederland werden gemaakt (zo'n 2 procent), betroffen onder meer reguliere bankkosten en kosten van lidmaatschappen. In Nederland draait Casa de la Alegría op vrijwilligers. De productiekosten van nieuwsbrieven, flyers, presentaties en dergelijke worden daardoor tot een minimum beperkt. Overhead- en/of managementkosten zijn er niet. Het management in Cochabamba is in handen van de oprichtster en coördinator van de stichting. Zij ontvangt een maandelijkse onkostenvergoeding. Casa de la Alegría voldoet ook dit jaar aan de ANBI- en CBF-criteria.